

RINGMAJANDUSE
VÕIMEKUSE TÕSTMINE

KOHALIKU OMAVALITSUSE RINGMAJANDUSE TEEKAART PÕHJA-SAKALA VALD

Seisuga 31.08.2023

Koostatud projekti tegevuse „Ringmajanduse võimekuse tõstmine kohalikes omavalitsustes” raames.

KESKKONNAAGENTUUR

TAL
TECH

KLIIMAMINISTEERIUM

Iceland
Liechtenstein
Norway grants

Kohaliku omavalitsuse ringmajanduse teekaart

VALD/LINN	PÕHJA-SAKALA VALD
TEEKAARDI KOOSTAJA	Kriste Kosseson
TOIMETAJAD	Kristjan Piirimäe, Margit Kull
KOOSTAMISE PERIOOD	3. mai – 31. aug 2023

Käesolev teekaart on koostatud eesmärgiga näidata omavalitsuse ringmajanduslike tegevuste prioriteete, eelistusi, kitsaskohti, lahendusi, konkreetseid tegevusi ning potentsiaalset koostööd erinevate sidusgruppide või teiste omavalitsustega.

Teekaardis on kaetud järgmised keskkonnaga seotud teemavaldkonnad:

- keskkonnahoidlike riigihangete kasutamine KOV-is ja allasutustes;
- ringmajandusala teavitustegevus;
- jäätmemajanduse edendamine;
- keskkonnajuhtimissüsteemide rakendamine;
- keskkonnajalajälje hindamine KOV-is ja allasutustes.

Teekaardis on kaetud järgmised äri- ja koostöömudelitega seotud teemad:

- kohalike ressursside kestliku kasutamise soodustamine;
- ringmajanduslike ärimudelite rakendamine/soodustamine;
- koostöövõimalused ringmajanduses erinevate sektorite ja KOV vahel;
- ringmajandust edendavate projektide soodustamine KOV territooriumil;
- uuenduslike ringmajanduslike initsiatiivide algatamine.

SISUKORD

I EESMÄRGID JA PRIORITEEDID	4
II RINGMAJANDUSE PARIMAD PRAKTIKAD	5
III KOOSTÖÖ	6
LISA 1. ARENGU INDIKAATORID	7

I EESMÄRGID JA PRIORITEEDID

OMAVALITSUSE KITSASKOHAD, MIDA VÕIKS LAHENDADA RINGMAJANDUSE ABIL

- pakendite kogumise süsteem toimib halvasti. Keeruline on saavutada häid jäätmeveo lepinguid, mis tagaksid rahuldava jäätmeveo teenuse
- probleemiks on, et hakkepuidu eksport on selle hinda oluliselt tõstnud
- praegusel ajal paljud taaskasutuse algatused põrkuvad bürokraatlikele takistustele

KESKKONNATEEMAD, MIS VAJAVAD LÄHIAASTATEL ENIM EDENDAMIST

- keskkonnahoidlike riigihangete kasutamine KOV-is ja allasutustes
- jäätmemajanduse edendamine
- keskkonnajuhtimissüsteemide rakendamine

ÄRIMUDELITE ARENDUSE JA KOOSTÖÖ TEEMAD, MIS VAJAVAD LÄHIAASTATEL ENIM EDENDAMIST

- Kohalike ressursside kestliku kasutamise soodustamine;
- koostöövõimalused ringmajanduses erinevate sektorite ja KOV vahel;
- ringmajandust edendavate projektide soodustamine KOV territooriumil.

II RINGMAJANDUSE PARIMAD PRAKTIKAD

PARIMAD RINGMAJANDUSE PRAKTIKAD, MIDA OMAVALITSUS RAKENDAB

- Toimuvad ettevõtjate infopäevad üle Viljandi maakonna.
- Edendamisel on Suure-Jaani tööstuspark.

KESKKONNAGA SEOTUD PARIMAD PRAKTIKAD, MIS PAKUVAD HUVI

Keskkonnahoidlike riigihangete edendamine vastavalt seadusandluse muutumisele

Jäätmemajanduse edendamine

- ehitus- ja lammutusjätmete müügiplatvormi loomine;
- pakendijätmete liigiti kogumise võrgustiku edendamine: pooltes punktides peab olema võimalik anda ära kõiki pakendite materjale vähemalt kolmeks liigiks eraldi kogutuna (klaas, paber ja papp, plast- ja metallpakend)

Keskkonnajuhtimissüsteemide edendamine

- Eesmärgiks on saavutada turismiettevõtjatega hea tahte kokkulepe, mis võtab suuna "Green Key" poole. Kaalume Rohelise Kontori suunas liikumist. Viljandi maakond ja Tõrva vald püüavad "Green Destination" märgist saavutada, mis hõlmab turismi ja laiemat elukeskkond.

ÄRI- JA KOOSTÖÖMUDELITEGA SEOTUD PARIMAD PRAKTIKAD, MIS PAKUVAD HUVI

Kohalike ressursside kestliku kasutamise soodustamine

- eesmärgiks on hakkepuidu kohalik ärakasutamine

Koostöövõimalused ringmajanduses erinevate sektorite ja KOV vahel

- Viljandimaa Arenduskeskusel on idee edendada tööstussümbioosi. Koostöös ettevõtetega võiks kaardistada materjalivoogusid ja teha temaatiline platvorm

Ringmajandust edendavate projektide soodustamine KOV territooriumil

- ringmajanduslike lahenduste edendamine äri- ja tööstusparkides

III KOOSTÖÖ

RINGMAJANDUSE ALANE MAAKONDLIK KOOSTÖÖ

- Viljandi Arenduskeskus võtab ettevõtete ringmajanduse valdkonnas teavitamise enda ülesandeks. Viljandi Arenduskeskuse juurde võiks tekitada töökoha, mis võimaldaks ringmajandust koordineerida üle maakonna.

RINGMAJANDUSE ALANE RIIGI TASANDI JA RAHVUSVAHELINE KOOSTÖÖ

- Toimib Kesk-Eesti koostöövõrgustik kuhu kuuluvad ka Järvamaa, Jõgevamaa ning Tõrva vald. Kesk-Eesti koostöövõrgustiku üheks tegevusvaldkonnaks võiks olla ringmajanduse koostöö Viljandi, Järva, Jõgeva maakonna valdade ja Tõrva vallaga.

LISA 1. ARENGU INDIKAATORID

1. JÄÄTMEAJANDUSE EDENDAMINE

1.1. Jäätmekava. Millisele lävendile vastab KOV-i kehtiv jäätmekava?

Eeskujulik - jäätmekavas on määratud eesmärgid ja tegevused, kuidas suurendada jäätmete ringlusse võtmist.

1.2. Jäätmehoolduseeskiri. Millisele lävendile vastab kehtiv jäätmehoolduseeskiri?

Info puudub

1.3. Jäätmevaldaja register. Kas KOV-is on jäätmete tekkest ülevaate saamiseks kasutusel jäätmevaldaja register?

Edasijõudnu - veebipõhine register.

1.4. Koostöö taaskasutusorganisatsioonidega. Kas omavalitsusel on lepingud taaskasutusorganisatsioonidega saavutamaks pakendijäätmete kokku kogumise KOV territooriumilt?

Edasijõudnu - lepingud taaskasutusorganisatsioonidega on uuendatud/sõlmitud viimase viie aasta jooksul.

1.5. Jäätmete edasise käitlemise korraldamine. Kuivõrd KOV panustab jäätmete tekkimise vähendamisse ja vältimisse ning on läbi mõelnud, mis saab kogutud jäätmetest?

Eeskujulik - on nõutud, et vähemalt 50% jäätmeveo raames kogutud jäätmetest on võetud ringlusse.

1.6. Pakendijäätmete liigiti kogumine. Milline on pakendijäätmete liigiti kogumise võrgustik?

Puudulik

1.7. Korraldatud jäätmevedu. Kas KOV on taganud toimiva jäätmeveo sõlmides kontsessioonilepingu jäätmekäitlejaga?

Eeskujulik - korraldatud jäätmeveo raames kogutakse jäätmed vähemalt järgmised jäätmed liigiti: segaolme-, paber- bio-, pakendi- ning suurjäätmed.

1.8. Jäätmejaamade lahtiolekuaegade paindlikkus. Kuivõrd jäätmejaamades toimub jäätmete vastuvõtt?

Edasijõudnu - vähemalt kolmel päeval nädalas sh ühel puhkepäeval vähemalt 8 tundi.

1.9. Jäätmete liigiti vastuvõtt jäätmejaamades. Milliseid jäätmeliike jäätmejaamad liigiti vastu võtavad?

Edasijõudnu - jäätmejaam võtab vastu ehitusjäätmeid.

1.10. Jäätmekorralduse info kodulehel. Kas elanikud on informeeritud jäätmehooldusteenuste sisust ja teenusepakkujatest?

Edasijõudnu - omavalitsuse veebilehel on leitav informatsioon jäätmeteket vältivate tegevuste kohta.

2. KOHALIKE RESSURSSIDE KESTLIKU KASUTAMISE SOODUSTAMINE

2.1. Taastuenergiaalade planeerimine. Kas omavalitsuse üld- või eriplaneeringus on käsitletud taastuenergiaalasid?

Puudulik.

3. RINGMAJANDUSALANE TEAVITUSTEGEVUS

3.1. Elanikkonna jäätmemajanduse alase teadlikkuse tõstmine. Kas KOV teavitab elanikke ringmajanduse põhimõtetest ja vajalikkusest?

Baastase – pakutakse jäätmehooldusalast nõustamist ja viiakse läbi teavitamist.